

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8Csp/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218204120
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2019:4218204120.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, v konaní zast.: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. na K., č.d. XXX, občan SR, o zaplatenie 307,40 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 276,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 276,70 Eur od 3.10.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 80 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.9.2018 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu istiny vo výške 307,40 Eur, zmluvného úroku vo výške 27,40% ročne zo sumy 241,29 Eur od 3.10.2015 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 276,70 Eur od 3.10.2015 do zaplatenia a náhradu trov konania. Dňa 30.6.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti medzi pôvodným veriteľom (CETELEM a.s.) a žalobcom.

2. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, súd pojednával v jeho neprítomnosti podľa § 180 CSP.

3. Súd po oboznámení sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazných prostriedkov a to zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na úhradu spolu s doručenkou, výpisom z úverového účtu a ostatnými listinnými dôkazmi ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Dňa 30.10.2014 uzatvorili strany sporu (Cetelem) a žalovaný úverovú zmluvu. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 294,02 Eur. Tento úver sa žalovaný zaviazal splácať v 15-tich mesačných splátkach po 24,15 Eur v období od 15.11.2014. Právny predchodca žalobcu svoju pohľadávku ku dňu predčasného zosplatnenia úveru 2.10.2015 vyčíslil na sumu vo výške 307,40 Eur, ktorá pozostáva z úverovej istiny 241,29 Eur, dlžných úrokov, poplatkov, poistného vo výške 35,41 Eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 30,70 Eur. Lehotu na zaplatenie dlžnej sumy žalobca určil na 14 dní od doručenia výzvy. Žalovaný dlžnú sumu titulom predčasne zosplatneného úveru

neuhradil, keď z predloženého výpisu z úverového účtu mal súd preukázané realizované transakcie na tomto účte.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

6. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právnej vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

7. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8. Podľa § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

9. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

10. Zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pripravené pre spotrebiteľa vopred a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné obchodné podmienky - úverové zmluvné podmienky, ktoré žalovaná ako dlžník ovplyvniť nemôže, sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Súd preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. ohľadom zákonných náležitostí zmluvy zistil, že preskúmaná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje správne údaje.

11. V časti o zaplatenie sumy 276,70 Eur (dlžná istina vo výške 241,29 Eur a dlžné úroky, poplatky vo výške 35,41 Eur do zosplatenia úveru, teda celková čiastka k zaplateniu 350,55 Eur mínus úhrady žalovaného vo výške 74,05 Eur) súd žalobe vyhovel.

12. Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 27,40 % ročne zo sumy 241,29 Eur od 3.10.2015 (pretože splatnosť bola určená právnym predchodcom žalobcu ku dňu 11.10.2015) do zaplatenia súd v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú a preto ju v tejto časti zamietol. V tejto súvislosti súd dospel k záveru, že žalobca má nárok na zmluvný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (ktorej zmysel spočíva v predčasnom zosplatnení záväzku dlžníka z dôvodu porušovania zmluvných povinností dlžníkom), pretože týmto jednostranným právnym úkonom sa pohľadávka veriteľa predčasne stáva splatnou v celom rozsahu. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje i na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré by zaväzovalo žalovaného k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie. Súd dopĺňa, že v žiadnom prípade nejde o poskytovanie nepatričnej ochrany nepoctivým dlžníkom, ale jeho záver vyplýva z výkladu vyššie citovaných ustanovení právnych predpisov a na podporu svojej právnej argumentácie súd poukazuje i na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, kde ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Jednorazovým zosplatnením úveru zo strany dodávateľa vzniká spotrebiteľovi povinnosť vrátiť celú sumu poskytnutého úveru, navýšenú o úroky ku dňu zosplatenia a ak sa potom (po zosplatnení) spotrebiteľ mešká s plnením, má dodávateľ (veriteľ) nárok len na z omeškania zo sumy uvedenej v zosplatnení. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru ako aj poplatkov splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne splatnej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania z dlžnej istiny, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver (t.j. zmluvný úrok) nezvyšuje. Tento záver vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí publikovanom pod R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu. S ohľadom na vyššie uvedený právny názor súdu, súd žalobu v časti požadovaných „zmluvných úrokov“ zamietol.

Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, Krajského súdu Nitra z 24.10.2018 sp. zn. 6Co/19/2018.

Taktiež zamietol nárok žalobcu na sumu 30,70 Eur, ktorú si uplatňoval titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, pretože tieto náležite nezdôvodnil a nepreukázal.

13. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne, pretože žalovaná bola v omeškaní s plnením dlhu. Žalobcom uplatnený úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

14. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnej veci mal žalobca úspech v 80% (priznané bolo 276,70 Eur) a žalovaný v 10% preto celkom bol žalobca úspešný v 90 %.

15. O výške náhrady trov konania rozhodne súd obsadený súdnym úradníkom samostatným uznesením v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.